

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1999-2000

27 april 2000

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR CULTUUR, MEDIA EN SPORT

Vraag om uitleg van de heer Bart De Smet tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over de problemen van het lokale jeugdwerk, naar aanleiding van het ontwerp van decreet houdende wijziging van het decreet van 15 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, in het bijzonder wat betreft jeugdinfrastructuur, zoals jeugdhuizen, jeugdbewegingslokalen en kampeercentra

Commissie voor Cultuur, Media en Sport

Donderdag 27 april 2000

VOORZITTER : De heer Jos Stassen

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 10.08 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Bart De Smet tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over de problemen van het lokale jeugdwerk, naar aanleiding van het ontwerp van decreet houdende wijziging van het decreet van 15 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, in het bijzonder wat betreft jeugdinfrastructuur, zoals jeugdhuizen, jeugdbewegingslokalen en kampeercentra

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer De Smet tot de heer Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over de problemen van het lokale jeugdwerk, naar aanleiding van het ontwerp van decreet houdende wijziging van het decreet van 15 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, in het bijzonder wat betreft jeugdinfrastructuur, zoals jeugdhuizen, jeugdbewegingslokalen en kampeercentra.

De heer De Smet heeft het woord.

De heer Bart De Smet : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, mijn vraag betreft de problematiek van de zonevreemdheid van de jeugdinfrastructuur, jeugdhuizen, jeugdbewegingslokalen en kampeercentra.

De zonevreemdheid of het ontbreken van een bouwvergunning heeft in de meeste gevallen te maken met de eigenheid van het vrijwilligerswerk. Infrastructuur werd immers vaak uitgebreid of gewijzigd in de informele sfeer, en het initiatief daartoe werd vaak door jongeren genomen. Ik heb hierover ook al een schriftelijke vraag gesteld aan minister Van Mechelen. Hij heeft immers de be-

voegdheid van ruimtelijke ordening in zijn portefeuille. Hij heeft me ook op die vraag geantwoord.

Mijns inziens is het toch niet meer dan evident dat deze problematiek wordt aangekaart bij de minister van Jeugd, die zichzelf bij zijn aantreden tot superscout heeft uitgeroepen. In veel gevallen wordt het ontbreken van een bouwvergunning voor jeugdvoorzieningen verzwegen. Iedereen draagt de jongeren een warm hart toe en wil hen niet in de problemen brengen.

Heel wat van die infrastructuur is echter zonevreemd gebouwd. Moeten we hier geen werk van maken ? Bij overleg met de sector wordt steeds voorgesteld om alles te laten rusten om problemen te voorkomen. Dat is echter een slechte manier van werken. Wij hebben de bevoegdheid om door middel van het decreet Ruimtelijke Ordening effectief werk te maken van die problematiek. Minister Van Mechelen heeft mij op mijn vraag geantwoord dat een aantal gemeenten, voor de officiële procedure, een overleg hebben aangevraagd. Hij somt die ook op, maar hij wijst op het volgende : 'Een gemeente beschikt over de mogelijkheid om ten behoeve van deze problematiek, het zonevreemd zijn, een BPA op te stellen dat afwijkt van het gewoon gewestplan.'

Blijkbaar zijn er mogelijkheden om de problemen te verhelpen. Welke initiatieven zal de minister van Jeugd nemen om de problemen te helpen oplossen ?

De voorzitter : Mevrouw Vertriest heeft het woord.

Mevrouw Isabel Vertriest : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de zonevreemdheid en de illegaliteit van een aantal jeugdinfrastructuren is inderdaad een probleem zoals in zoveel andere sectoren. Is een sectoraal BPA de juiste procedure ? Bij jeugdvoorzieningen zou dit immers een vrij ingewikkelde procedure zijn en uiteindelijk is het

Vertriest

binnen de structuurplanning perfect oplosbaar. We moeten ons voor oplossingen voor die zonevreemdheid in eerste instantie richten op de structuurplanning.

Er is echter ook een tekort aan jeugdwerkinfrastructuur, en dit tekort is slechts gedeeltelijk een gevolg van de ruimtelijke ordening. Het lijkt eerder het gevolg te zijn van een gebrek aan aandacht voor dat soort infrastructuur, ook vanuit de gemeentebesturen. Veel gemeenten investeren liever in culturele centra dan in jeugdwerkinfrastructuur. Moeten we altijd maar meer ruimte innemen voor specifieke behoeften? Moeten we niet zoeken op welke manier we complementaire ruimtes kunnen gebruiken? Ik denk maar aan de bestaande schoolinfrastructuur die op een betere manier kan worden benut.

Het verschil in invalshoek is het vragen naar fysieke of naar psychische ruimte. We moeten echt zoeken naar een manier om jongeren ruimte te geven, zowel in gebouwen als in de publieke ruimte. Ook daar ziet men de jongeren vaak liever gaan dan komen. Het is echter juist zeer belangrijk dat zij een plaats krijgen binnen de bestaande ruimte.

We moeten tegemoetkomen aan de vraag van de jeugd naar ruimte. We moeten echter ook zoeken hoe we het meervoudig gebruik van infrastructuur ten behoeve van jongeren kunnen begeleiden en stimuleren. Op die manier kunnen we de jongeren veel beter inschakelen in het maatschappelijk gebeuren.

De voorzitter : Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux : Mijnheer de voorzitter, collega's, de heer De Smet vraagt naar concrete maatregelen ter ondersteuning van zonevreemde jeugdinfrastructuren en gemeentebesturen die aan die problematiek een oplossing willen geven. Ik ben me ten volle bewust van dit probleem dat al veel langer dan vandaag bestaat en heel wat jeugdwerkinitiatieven, maar ook het zogenaamde jeugdtoerisme, in gevaar brengt.

Op mijn suggestie is onder andere binnen de schoot van de Jeugdraad van de Vlaamse Gemeenschap een overleggroep jeugdtoerisme samengesteld. In deze werkgroep zijn, naast de betrokken administratie, de gebruikers en de verhuurders van bivaklokken, ook de provincies vertegenwoordigd. In het licht van de persverklaringen van dinsdag en woensdag wil ik dat toch even benadrukken. Het

zijn vooral de provincies en niet zozeer de Vlaamse Gemeenschap die geconfronteerd worden met de door de heer De Smet aangehaalde problemen. Zoals u ongetwijfeld in mijn beleidsnota Jeugd hebt kunnen lezen, wil ik de functie van infrastructuurondersteuning op het beleidsniveau van de provincies geplaats zien. Een eerste overleg met de provincies hierover leverde geen noemenswaardige bezwaren op.

Ook binnen de stuurgroep die is belast met de opmaak van het Vlaamse Jeugdwerkbeleidsplan werd deze problematiek reeds aangehaald. Hierbinnen zal dan ook een eerste aanzet voor een oplossing moeten worden gegeven. Belangrijk hierbij is het in kaart brengen van de problemen. Hoewel we vermoeden dat het probleem zich het meest situeert in Limburg en West-Vlaanderen, bestaan hierover nog geen voldoende objectieve gegevens. Ik verwacht en hoop dat de schriftelijke vraag die u aan minister Van Mechelen heeft gesteld, mij daar objectieve gegevens en meer duidelijkheid over kan verstrekken.

Het spreekt voor zich dat een oplossing voor de aangehaalde problemen inderdaad met minister Van Mechelen, die verantwoordelijk is voor ruimtelijke ordening, moet worden gezocht. Daarvoor hebben we bij de opmaak van het Vlaams Jeugdwerkbeleidsplan in de reflectiegroep reeds alle kabinetten uitgenodigd. Ook het kabinet van minister Van Mechelen is op onze uitnodiging ingegaan. Hieruit kunnen we uitdrukkelijk besluiten dat minister Van Mechelen bereid is om samen met mij en alle betrokkenen naar een oplossing te zoeken voor deze aangehaalde problematiek. Ook in de werkgroepen van 31 maart en 1 april voor de opmaak van het Jeugdwerkbeleidsplan wordt het thema jeugdinfrastructuur centraal gesteld.

Wat de ondersteuning van de betrokken jeugdinitiatieven en de bezorgde gemeentebesturen betreft wil ik graag het Vlaams Jeugdwerkbeleidsplan afwachten. Toch wil ik er nu reeds op wijzen dat de gemeentebesturen via het decreet van 9 juni 1993 houdende subsidiëring van de gemeentebesturen en de Vlaamse Gemeenschapscommissie inzake het voeren van een jeugdwerkbeleid fundamenteel gesubsidieerd worden. In het decreet is geen enkele bepaling opgenomen waardoor de gemeentebesturen de hen toebedeelde middelen niet zouden mogen gebruiken voor jeugdinfrastructuur.

Het tijdens deze legislatuur op te richten steunpunt jeugd zal straks ongetwijfeld ook de nodige juridische ondersteuning kunnen bieden voor de jeugdorganisaties en de gemeentebesturen. Ik ben ervan overtuigd dat binnen de afdeling Jeugd en Sport en

Anciaux

de nominatief betoelaagden ADJ en VVJ voldoende kennis aanwezig is om de gemeentelijke jeugdconsulenten te helpen bij het werken aan een zonecorrecte jeugdinfrastructuur.

De problematiek van de jeugdinfrastructuur en de ruimte voor jongeren in het algemeen, zowel fysisch als psychisch, was een van de centrale gegevens in de beleidsnota Jeugd en blijft voor mij een prioriteit. Afwijkende BPA's kunnen soms een oplossing bieden, alhoewel sommige zeer degelijke infrastructuur zonevreemd staat en niet op eenvoudige manier in de structuurplanning kan worden ondergebracht. Er worden pogingen ondernomen om in de toekomst oplossingen te zoeken en ook gemeentebesturen worden geïnformeerd, hoewel die meestal wel op de hoogte zijn van de procedure voor afwijkende BPA's. Men gebruikt deze procedure meestal voor bedrijven, en niet zozeer voor kleinschalige sociaal verantwoorde initiatieven. Dit zal per brief aan de gemeentebesturen en de betrokken jeugdorganisaties bekend worden gemaakt.

Het tekort aan jeugdinfrastructuur in zijn geheel blijft een grote bekommernis, al kan de Vlaamse Gemeenschap dit tekort niet in elk dorp opvangen. Sinds begin dit jaar werd gestart met een jeugdinfrastructuurfonds, en dit bedrag moet groeien. Het is een belangrijk precedent, want er zijn nooit voldoende middelen voor cultuur. Ik hoop dat hieromtrent binnen de Vlaamse meerderheid een consensus groeit.

Binnen de bestaande infrastructuur kunnen ook complementaire oplossingen worden gevonden zoals bijvoorbeeld de beschikbare ruimte in schoolgebouwen. Hiermee werd reeds gestart, onder meer in verband met het gebruik van sportinfrastructuur. Er worden in het kader van het Jeugdwerkbeleidsplan rond het openstellen van culturele infrastructuur besprekingen gevoerd met minister Vanderpoorten. De vraag blijft of de basisinfrastructuur voldoende ter beschikking van de bevolking wordt gesteld. De idee moet worden verlaten dat enkel hoogstaande culturele manifestaties moeten worden ondersteund. De afgelopen weken heb ik meer tijd gekregen om mij op deze problemen toe te leggen.

De voorzitter : De heer De Smet heeft het woord.

De heer Bart De Smet : Het antwoord van de minister was vrij volledig wat de logementsinfrastructuur betreft, maar minder duidelijk wat de jeugdwerkinfrastructuur betreft.

Ik benadruk hier dat het parlement een decreet op de organisatie van de ruimtelijke ordening heeft goedgekeurd. Daardoor komt het jeugdwerk in de problemen. Wij moeten hier de jeugdsector bijstaan en we mogen de verantwoordelijkheid niet doorschuiven naar de gemeentebesturen. Die moeten wel hun taak vervullen binnen hun wettelijk kader, maar wij moeten nagaan wat kan worden gedaan aan het decreet om de moeilijke situatie voor de jeugdwerking te verhelpen.

Mijnheer de minister, we zullen met uw hulp en de hulp van de commissie hieromtrent de nodige voorstellen doen. Het wordt geen eenvoudige oplossing en mijn betoog is terecht. Het probleem is ruimer, maar nu dient zich een acuut probleem aan dat moet worden verholpen en niet – zoals zo vaak gebeurt – mag worden doodgezwegen.

Minister Bert Anciaux : Het is niet correct dat het decreet betreffende de ruimtelijke ordening – dat op 15 mei 1999 ook door uw fractie werd goedgekeurd –, waaraan gisteren een aantal wijzigingen werden aangebracht, een probleem zou vormen voor de jeugdinfrastructuur. De gemeentebesturen hebben eveneens te weinig inspanningen geleverd. Het was een gemakkelijksoplossing om jeugdinfrastructuur zonder bouwvergunning of in zonevreemde gebieden in te planten.

Het blijft echter een verantwoordelijkheid van de Vlaamse Gemeenschap om de gemeenten te ondersteunen. Ik verwacht deze steun ook van de provincie. Er zijn immers financiële mogelijkheden. Elke instelling mag blijven bestaan zolang ze nuttig is, zo niet wordt ze overbodig. Daarover bestaat een consensus. Ik zal dit blijven ondersteunen en er de nodige financiële middelen voor vrijmaken.

De voorzitter : De commissie zal deze problematiek blijven opvolgen, en ik reken hierbij ook op de commissie voor Ruimtelijke Ordening.

Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 10.26 uur*